

<https://balance.ua/news/post/sistema-nassr-kto-dolzhen-razrabatyvat-i-v-kakie-sroki>.

5. Якимчук Ю. М. Системи управління конкурентоспроможністю продукції в менеджменті аграрних підприємств. Вісник ХНТУСГ : економічні науки. Харків, 2018. Вип. 193. С. 183-187.

ВПЛИВ РІЗНОМАНІТНИХ ЧИННИКІВ НА ПРОЦЕС НАЦІОНАЛЬНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНИ

Рой О.О.*

*ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА*

Значної популярності на теперішній час серед науковців та дослідників набуває питання національної консолідації, оскільки вказана проблема є одним із складних питань, яке включає наступні поняття, як нація, національна єдність, національна ідея, національні інтереси та ін. Як зазначають в літературних джерелах, то розвиток будь-якої держави та нації здебільшого залежить від того, наскільки суспільство є національно консолідованим.

Як не дивно, про національну консолідацію України говорять і представники влади, і представники різних політичних партій, однак сьогодні питання залишається одним з актуальних і маловивчених. Характерними особливостями сучасного українського суспільства є домінування деконсолідаційних тенденцій над консолідаційними та розбалансованість ціннісно-нормативної системи. Адже, з одного боку, транзитна модель соціальної поведінки вийшла за межі традиційного конформізму, а з іншого - вона ще не відповідає потребам нової системи цінностей, орієнтованої на свободу вибору [1].

Актуальність роботи зумовлена насамперед тим, що процес консолідації української нації є одним із ключових питань сучасного розвитку держави, зокрема, важливим є аналіз чинників консолідації нації та вплив на ці процеси як внутрішньополітичних, так і зовнішньополітичних чинників. Значну увагу у вивченні цього питання приділяють українські учені, зокрема, І. Варзар, О. Картунов, А. Колодій та ін. [5].

---

* Науковий керівник – Голованова Г.Є., к. е. н., старший викладач

Аналізуючи термін консолідація, які визначені різними науковцями, можна виокремити трактування, що найбільш розкриває саму суть терміну, так, консолідація - означає форму політичних відносин, що виражає об'єднання суб'єктів політики з метою досягнення загальних цілей на основі спільних принципів взаємовідносин.

Сучасною українською владою розроблена велика кількість програм щодо формування національного розвитку, розбудови нації, національної консолідації, міжнародних та міжконфесійних відносин, однак більшість з продемонстрованих програм показують доволі формальний підхід державних структур до вивчення сучасного стану та розвитку етнополітичних процесів у майбутньому.

Проте практика показує, що сучасне українське суспільство є вкрай неконсолідованим, що проявляється та визначається на усіх рівнях суспільного життя, як на рівні політичних еліт, так і в ситуації пріоритету регіональної ідентичності над ідентичністю загальнонаціональною, сучасної мовної політики та культурної ідентичності загалом. Національну роз'єднаність можна пояснити і тим, що Україна у спадок отримала багато проблем, які ускладнюють досягнення національної консолідації – це етнонаціональні та соціокультурні проблеми, які вирішуються дуже повільно [2].

Крім того, загальновідомо, що питання національної консолідації пов'язане, перш за все, із консолідацією національної еліти. Тому українська верхівка, або як її визначають еліта, повинна стати вмілим модератором консолідаційного процесу. Але для цього необхідно скоренити дві деструктивні новітні політичні установки на рівні політичної еліти сучасної України: маніпулювання етнокультурними та соціокультурними розбіжностями в логіці політики, пасивність, бездіяльність держави в міжнародній сфері.

Також, основними чинниками котрі впливають на консолідацію нації є: державна мова, історична пам'ять, релігія, політичні та міжнародні відносини [3].

Вирішення проблеми національної консолідації України якісно пов'язане із розвитком громадянського суспільства, зокрема, із діяльністю громадських організацій та політичних партій, які мають вирішувати загальносуспільні проблеми та адекватно реагувати на виклики сьогодення.

Основними складовими консолідаційного процесу в Україні можуть стати розвиток громадянського суспільства, українська мова, спільна історична пам'ять, загальновизнані національні герої,

українська перква, формування центральних органів влади за регіональним принципом [4].

Однак, досліджуючи питання національної консолідації в Україні, слід зазначити, що в Україні не існує вираженого напрямку нації до консолідації, скоріше за все домінують деконсолідуючі процеси, які не дають змоги реалізовувати дії направлені до консолідації держави та її процесів. Сучасна українська еліта немає консолідованого розуміння національних інтересів та перспектив, правляча еліта уникає вирішення питань, які загрожують національній єдності. Консолідація українського суспільства знаходиться у нерозривному зв'язку з такими важливими сегментами, як побудова єдиної нації, подальший розвиток інститутів демократичного суспільства та громадянського суспільства.

Література.

1. Колодій А. Ф. Національний вимір суспільного буття / А. Ф. Колодій / Львів: Астролябія, 2008. – 368 с.

2. Пашкова О. Вплив внутрішньополітичних та зовнішньополітичних чинників на процес національної консолідації України / О. Пашкова. – Київ: ПВНЗ «Європейський університет». – С.158-165.

3. Пироженко В. Національна консолідація в умовах обмеження державного суверенітету/ В. Пироженко // Політичний менеджмент. – 2006. – № 6. – С. 128–143.

4. Рудакевич О. М. Національний принцип: етнополітична концепція нації: монографія / О.М. Рудакевич // МОН України: Тернопільський нац. економ, ун-т.: Економічна думка. – 2009. – 292 с.

5. Луцишин Г. Зовнішньополітичні чинники у процесі Національної консолідації України / Г. Луцишин: наукова стаття // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. – № 24. – 2012. – С. 132-137.